

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

P O L I T I K A I N A P I L A P .

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Uj sajtótörvény.

A nyári szezonban többször hallatszott, hogy a kormány a sajtótörvény revíziójára készül s többször erőshangu kritika is hallatszott a kormány részéről a sajtótermékek ellen.

Most, hogy a képviselőház nemsokára felveszi munkálkodásának elejtett fonalát, kiszivárgott a hír konkrét megnyilatkozása egy törvénytervezetben, mely hír szerint október hó elején kerül a t. Ház asztalára.

Nem ellenőrizhetjük, hogy a megjelent közlemény fed-e teljesen a kormány kontemplált tervezetét, mert hivatalos formában még nem jelent meg, de mégis a sajtótörvény revízióját a nemzeti élet lényegébe vágó kérdésnek tartjuk s így szükségesnek azt, hogy közönségünk tájékoztatása végett azzal már eleve foglalkozzunk.

Bizonyos, hogy az utóbbi időben gomba módjára teremték a lapok ebben az országban. Nemcsak a főváros van tulontul telítve különböző lapokkal, de már a vidék is. És éppen e tultengésnek a következménye az, hogy az egyes lapok közt megindult a tisztességtelen verseny s ebben a versenyben a győztes rendszeren nem az, kinek igaza, vagy jogosultsága van, hanem, ki jobban tud kiabálni és terrorizálni.

Kétségtelen a ma embere előtt, hogy a sajtó hatalom, a legnagyobb hatalmak egyike, mely vetekedik a pénz, vagy nyerszerű hatalmával, s éppen azért szükséges, hogy e hatalomnak tulkapásait rendes mederbe tereljék.

Azért a magunk részéről az új sajtótörvényben két intézkedést szeretnénk látni, mit sajna az ismertett tervezetben nem találtunk meg. Az első intézkedés preventív jellegű volna s azt célozná, hogy a törvény már eleve kizárja oly sajtó organumok megszületésének lehetőségét, melyeknek nincs se erkölcsi, se anyagi biztos alapjuk.

Ennek a fontosságát szinte felesleges éppen ma hangsúlyoznunk, mikor mindenki az újságírásban biztosan jövedelmező üzletet keres és sokszor, sőt legtöbbször azzal a kiszámítással, hogy a lap erkölcsi alapot felrugó revolverezésből fog üzletet csinálni.

Erre nézve az új törvény egyáltalán nem rendelkezik, sőt kimondja:

„Időszaki lap alapításhoz mindenkinek joga van, aki erre vonatkozó szándékát illetékes fórum előtt kinyilvánítja. Lapalapításhoz engedély nem kell, ellenben a kaució letétele továbbra is szükséges“.

A törvénytervezetnek ez a része mindenestre hiányos, mert alkalmat ad nemcsak tisztességtelen konkurenciára, de lehetővé teszi egyes sajtóorganumok létesítését, melyek kifejezetten immorális irányzattal kezdik pályafutásukat s utaznak a nagyközönség zsebére.

Ennek a preventív intézkedésnek jogosultsága szembeszökő abból is, hogy ma a sajtó nem üzlet csupán és elsősorban nem az, hanem a nemzeti kulturának egyik lényeges és önzetlen faktora. Ez a szerepe s ezen szerepének lelkiismeretes betöltése pedig eleve szükségessé teszi azt, hogy a sajtó tisztességes legyen s erkölcsi alapon álljon.

A másik szükséges intézkedés, melyet ugyancsak nem találunk a tervezetben, a kihágást elkövetők büntetése. Van ugyan egyes megtorló intézkedés a megjelent s inkriminált cikkekre vonatkozólag, de ez legkevésbé oly természetű, melyet várni szeretnénk s melyet reméltünk. A tervezett intézkedés már első szempillantásra azt árulja el, hogy politikai pártérdeket szolgál s büntetni akarja a nem egy gyékényen áruoló sajtóorganumok jogos kritikáját is. Ez nemcsak helytelen, de jogtalan, igazságtalan, sőt veszedelmes a nemzeti életre. A jogos kritikának nemcsak helye van, de sőt a nemzeti kultúra szempontjából szükséges. Ezt visszaszorítani, ezt megsemmisíteni nem szabad.

A megtorló intézkedés kizárólag a hírlapi tisztesség megsértését büntetheti, de legkevésbé a jogos kritika nyílt s igaz szavát, mert hisz ennek megszorításával voltaképpen a szólás s a szabad vélemény nyilvánítása korlátozottnak, mi nemcsak újságírói, de nemzeti szempontból is veszedelmes és jogtalan.

Mindezen alapon az ismertett tervezetet csak merő tervezetnek tekintjük, melynek érvénye még nagyon kétséges.

Remélni akarjuk, hogy a t. Ház e fontos kérdés vitatásánál pártszempontoktól távol, a nemzet igaz ügyére tekint s a sajtótörvény revíziójával a nemzeti kultúra igaz ügyét fogja szolgálni s nem a tisztességes, de más hitvallásra esküvő sajtó megtörését.

Ezt reméljük és ebben bizunk...!

(Q.)

Politikai széljegyzetek.

Nagyon benne van

a kormány az államosításban. Egymás után következik. Soha ilyen lázas munka nem volt a miniszteriumokban, mint most s csak éppen az a bibi, hogy a sok munkának nincsen — magja.

Ugy hallik, hogy a kormány most az esküdtzékét akarja államosítani. Még a leglaikusabb ember is kacagó görcsöt kap erre a hirre, mert ez nagyobb csodája volna bírósági életünknek, mint a fából készült vaskarika a természetben.

Mi ez? Egyszerűen abszurdum. Szabad polgárok, szabad bíráskodását akarják megátolni azzal, hogy a szabadon választott elnök helyett, egy hivatali személyt, egy törvényszéki bírót neveznek ki elnöknek, ki aztán „jogi fejtegetéseivel meggyomrozza“ az esküdtteket.

No hiszen szép kis kilátások. Az embernek önkénytelenül a dühbe gurult Ciceró jut az eszébe, mint Catilina felé kiáltja Quousque tandem abuteris patientia nostra.

Tényleg meddig él vissza a Tisza kormány a nemzet türelmével...?

Jön az ősz

s az ősszel a parlamenti munka megkezdése. A kormánynak természetesen most az a legnagyobb gondja, hogy a t. Házba bevonjon minél több hívót s így kellő asszisztencia mellett alkossa meg „nemzetboldogító“ törvényeit. A magyar pártokkal nem tárgyal azok exkommunikáltak a kormány szemében. Hát megint jönnek az oláhok.

Ugy hallik, hogy Tisza és Mangra Vazul már készítik a talajt, sőt Jankovich kultuszminiszter nemsokára Szebenbe érkezik, hogy Metiánu érsekkel tárgyaljon.

Hisz ez mind jó. Hisz ez rendben van! De kérdezzük, hogy ugyanakkor mikor a magyar kormány annyira keresi oláhaink kegyét, ugyanakkor olvassa-e az oláh újságokat, melyek nap-nap mellett nemcsak a nagy oláhországról álmodnak, de gyalázzák s rágalmazzák a magyar államot.

Olvassák-e ezeket a kormányon? Igazán ajánlanók, mert nagyon érdekes olvasmányok és tanulságosak lehetnek.

Szép kilátások

a jövőre. Nagymánya községben Bartos János néppárti képviselő akart beszámolót tartani. A főszolgabíró nem engedélyezte. A bíró magánlakásáról a csendőrmester a főszolgabíró utasítására szétkergette a választókat.

Tekintsünk el a dolog büntetőjogi részétől s csak a politikai részét nézzük. Mi ez? Szabadság, alkotmányosság, szabad állam?

Minden, csak az nem!

Ez az erőskezű bihari gróf, Tisza István — országa.

Szegény, sokat szenvedett magyar nemzet... ezt se hitted volna, hogy idáig juss...

A brassói r. k. autonóm egyházközség választmányi ülése.

Brassó 1913 szept. 26.

F. hó 25-én délután 5 órakor tartotta a brassói r. k. aut. egyházközség választmánya rendes havi gyűlését.

A tagok mondhatni teljes számban jelentek meg.

A szinte 20 pontból álló tárgysorozat felett egy-két fontosabb ponton kívül nagyobb vita nem fejlődött. Bejelentésre kerültek az iskolákba való beiratások végeredményei. Az egyházközségi iskolák növendékeinek száma az 500-at jóval meghaladja. Buszek vezértanítónak lakbér illetéke a törvény által előírt összegre kiegészített. Tudomásul vették a szerzetestanítónők államsegélyének fölemelését, nemkülönben a tandíjkárpótlás leszállítását.

Hasonlóan tudomásul vétették az 1913—14. tanévre a IV. tanítói állás beszüntetésének jóváhagyott határozata.

Több kisebb bejelentés után választmányunk örömmel értesült azon tényről is, hogy a miniszter az egyházközség kérésére 160.000 kor. segélyt helyezett kilátásba a létesítendő internátusra. Határozatba ment, hogy köszönő feliratot intéz az egyházközség a miniszterhez, melyben a telekvétel feltételének elejtését kéri, mivel Brassóban 2—3 holdas terület nincsen.

Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Szerényi v. b. t. t. és Copony képviselőknél, kik segédkezet nyújtottak a segélyszerzésben.

Elbucsuztatták a távozó egyházközségi választmányi tagokat: Szent Bálint miniszteri tanácsost és Buszek László főbiztost. Mindkettőnek emlékét jegyzőkönyvileg megörökítették.

A megüresedett státusgyűlési képviselőiségre egyhangulag Zakariás János dr. választmányi tagot jelölték.

Nagy örömmel csatlakozott az egyházközség választmánya a templom-fűtés eszméjéhez, sőt a legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba.

Köszönettel vette a befolyt adományokról szóló jelentést.

A gyűlés este 6 óra 30 perckor véget ért.

A legszebb nyomtatványok Égető Testvérek könyvnyomdájában, Kapu-utca 45. szám alatt készülnek. Telefon 5-15.

Miért távozik**a vezérkari főnök ?**

A vezérkar főnöke, báró Conrad csakugyan beadta lemondását és — hivatalosan csak szabadságra elutazott Bécsből. Lemondási kérvényét még nem intézték el és nem lehetetlen, hogy Conrad még megmarad állásában, bár az ellentétek közte és a magas katonai fórumok között annyira kiélesedtek, hogy maradása most már nagyon valószínűtlen.

Mikor Conrad Schemua hirtelen távozását után ismét vezérkari főnök lett, arra törekedett, hogy állását közjogi szempontból a hadügyminisztertől függetlenítse. Sikerült is neki elérnie azt, hogy a hadügyminiszter közvetítése nélkül referálhatott a legfőbb hadurnak és nehányszor részt vehetett a közös miniszteri értekezleteken is.

Augusztus 18-án azonban meglepetés érte a vezérkari főnököt. A király Ferenc Ferdinánd trónörökösét kinevezte az egész haderő főfelügyelőjévé és ezzel a vezérkari főnöknek immár független állása jelentőségében ismét lefokozódott. Conrad ekkor már el volt kedvetlenedve, részint, mert a lezajlott külpolitikai válságban nem vihetett olyan szerepet, mint amelyet szeretett volna, részint mert a Redl-ügy miatt is sok szemrehányás érte. A legutóbbi hadgyakorlatok alkalmával azután erősen érezhetővé vált, hogy a trónörökösnek főfelügyelővé való kinevezése csorbítja a vezérkari főnök rendelkezési jogát Ed-digé a vezérkari főnök maga dolgozta ki a hadgyakorlatok egész diszpozícióját és ő terjesztette fel azt a király elé. Az augusztus 18-iki legfőbb parancs azonban a hadgyakorlatok legfőbb vezetésével is a trónörökösöt bizta meg, akinek így joga van, hogy önállóan megváltoztassa a vezérkari főnök rendelkezéseit.

A trónörökös most már az első alkalommal, a détcsehországi hadgyakorlatoknál élt ezzel a jogával és mint ismeretes, a gyakorlatok harmadik napján félbeszakította a két szemben álló sereg működését és a két sereget egy nagy hadsereggé formálva, egy ugynevezett markirozott támadást rendelt el.

Ez a rendelkezés nagyon sértette Conraddot, mert éppen ő volt az, aki a markirozott gyakorlatokat beszüntette. Nagy volt a meglepetése, mikor a trónörökös éppen ilyen „parádés gyakorlattal” fejezte be a csehországi manővereket. Rögtön a hadgyakorlatok után elhatározta, hogy régebben tervezett lemondási szándékát megvalósítja. Csomagolt, beadta a lemondási kérvényét és külföldre utazott.

Szerencsétlenség**a tisztii lovaglásnál.**

(Saját tudósítónktól.)

Kolozsvár, szept. 25.

A november havi Hubertus emlékversenyre treniroznak a kolozsvári katonatisztek. Tegnap délután is egy ilyen lovaglást, illetve vadász-versenyt rendeztek a tisztikar legjobb lovasainak a részvételével. Ludmann tüzér százados — ki egyike a legjobb lovasoknak — volt a master. A katonai gyakorlótérrel indultak s a cél a Pata utca vége volt. A sok esőzés után a most már száraz talaj göröngyös, egyenetlen volt.

Már majdnem a célnál voltak a lovasok, mikor Ludmann Gyula honvéd huszárhadnagy — a master öccse — lovával elbukott.

Közvetlen utána vágatott Perédy honv. tüzérhadnagy, kinek lova az előbbi lovas esésétől megijedve, oldalra ugrott s egy göröngyben megbotolva, lovasával a földre zuhant. Egyiküknek sem történt komolyabb baja, felugorva folytatták a versenyt. Az utolsó akadálynál Karly Gyula tüzérezászlós lova térdre esett, Karly fejjel előre repült ki a nyeregből s jobb halántékára zuhant.

Orrán, száján patakzott a vér, eszméletlen feküdt a földön. A mentők gyorsan kiszállva, a sebészetre szállították, hol 6 óra múlva tért csak eszméletre. Lovas az esés után felugorva, örült vágatással iramodott a város felé. Murco tüzérhadnagy sarkantyuba kapva lovát, vágatott a megvadult ló után, melyet 12 percnyi izgalmas hajszát után bravuros ügyességgel elfogott s megfékezett. — Karly állapota bár súlyos, orvosai remélik, hogy nemsokára elhagyhatja a kórházat.

—s.—a.

Kolera Kolozsvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár szept. 25.

Tegnapelőtti számunkban megemlítettük, hogy Vacksz Flórián postaszolgánál megállapították a kolera s ugyanakkor egy újabb megbetegedés is történt.

Jubuj Györgyné 31 éves napszámos asszony lett akkor hirtelen rosszul s a kolera megfigyelőbe szállították.

Tegnap az esti órákban jött meg a bakterológiai intézet hivatalos értesítése, hogy Jubuj Györgyné gyomor tartalmában szintén találtak kolera vibriákat s így ő is kolerabacillus rejtő. Ez a második kolera eset Kolozsvárt. E percben nyert telefon értesítés szerint egy harmadik kolera esetről tesznek jelentést. Kis Ilona 16 éves cselédleány betegedett meg koleragyanus tünetek közt.

A rendőrség megtette a kolera ellen a legmesszebb menő intézkedéseket.

—s.—a.

Színház.

Az utolsó hét műsora:

Pénteken ez évadban utoljára a Cigányprimás megy, melynek keretében — mint értesültünk — a társulat közkedvelt primadonnáját, Hornyay Jankát nagy ünneplésben fogja részesíteni a brassói közönség. — Érdekességet kölcsönöz ezen előadásnak az, hogy Juliska szerepét ezen alkalommal nem Várad Margit, hanem Kerényi Hermin játssza.

Szombaton két előadás. Délután a karaszemélyzet javára Lehár diadalmas operetteje, az Éva kerül színre. — Este 8 órakor — több oldalról érkezett felszólításra — ifjusági előadás, szintén félhelyárakkal. Előadásra kerül a Peleskei nótárius.

Vasárnap délután a Limonádé ezredes, este Kornevillei harangok. Hétfőn Fall Leo diadalmas 3 felvonásos operetteje, a Szirén kerül színre. Ujdonság.

Kedden utolsó, bucsuelőadásul a Szirén másodsor.

NAPIHIREK

Az élet

apró eseményei közt . . . sokszor nagy probléma elé . . . a kicsi élet ezernyi scylla — és charibdissei közé kerül . . . a sápadt arcú ember . . . s mindannyiszor felcsillan előtte a kérdés . . . miért . . . miért . . . ?

Ezek az apró . . . sokszor nyugtalanító . . . máskor . . . izgató kérdések teszik az embert . . . és életét . . . melynek végén csattanóképen jelenik meg . . . miért . . . ?

Igen . . . ! Miért . . . ? Az emberek egy része mosolyogva járja be az utcákat . . . hangos nevetése tölti be a léget . . . jókedvűek . . . s mások . . . kik elmennek mellettük . . . azt kérdezik . . . miért . . . ?

Amott szürke tekintettel találkozunk másokkal . . . tekintetük a földet keresi . . . vállalai meghajlottak . . . kitérnek a szembejövők elől . . . kik aggódva néznek rájuk . . . s fejüket csóválják . . . miért . . . miért . . . ?

Ezt keresi . . . kutatja a sápadt arcú ember az utcák zajában . . . a szoba csendjében . . . a természet fenségében . . . a mindennapi élet egyszerűségében . . . : Lázás szemekkel . . . kinyitott . . . égő . . . szomjazó ajakkal járja be az élet sötét berkeit . . . és nap-sütéses mezőit . . . s itt . . . mint amott . . . hova eljut . . . hová lábát teszi . . . hol megpihen . . . vagy honnan nyugtalanul tovább üzik . . . csak azt keresi . . . azt kérdezi . . . miért . . . ?

A nagy természet vaskövetkezetességgel éli . . . fejleszti . . . tökéletesíti életét . . . A vasszemek szakadatlan láncolata . . . az ok és okozat . . . természetes következtése . . . egymásutánja az élete . . .

Minden harmonizál . . . mindenben meg van a rend . . . misem történi ok nélkül . . . szeszély szerint . . . csak a törvényszerűség vezet mindent hidegen . . . egy alkotó . . . egy tervező . . . egy rendező bölcs . . . szeszély nélküli parancsa szerint . . .

Csak az ember kivétel . . . Az embernek . . . több adatott . . . Ész amelylyel beláthat a titkos világok rejtekeibe . . . akarat . . . melylyel keresztültörhet korlátokat . . . melyek utjába állnak . . . S mégis éppen az ember az . . . az ember . . . kit a nagy gátak fenntartó ereje nem törhet meg . . . ki keresztültöri magát azokon . . . éppen az ember az . . . kit az életnek . . . a nagy . . . s mégis kicsiny életnek . . . apró . . . gyerekes játéka . . . szeszélyei . . . megakasztanak . . . s azok előtt tétlenül állva kérdi . . . miért . . . miért . . . ?

S nem kap feleletet rá . . . nem kaphat . . . mert oly kicsinyek azok . . . a nagy emberhez . . . s e kicsinységek mégis . . . oly gyengévé teszik . . . a nagy . . . az erős embert . . .

És miért? Ez a kérdések kérdése . . . mely izgat . . . mely nyugtalanít . . .

És a felelet rá csak egy . . . Oly kicsinyek vagyunk mi . . . nagy emberek . . .

(=)

Az Istentisztelet sorrendje a plebánia templomban f. hó 28-án, Pünkösöd utáni XX. vásárnapon a következő: reggel 6. 7. 8. 9. és fél 12 órakeresztény mise, 10 órakeresztény beszéd, mely után énekes szent mise. Délután 5 órakeresztény hittanóra, mely után litánia és áldás.

Uniárius istentisztelet tartatik a szokásos őszi hála-ünnep alkalmából, urvacsoporttal egybekötve, vasárnap, szeptember hó 28-án délelőtt 11 órakeresztény református templomban.

A bolonyai magyarok asztaltársasága által e hó 27-dikére kitzított társas összejövetel bizonytalan időre elhalasztott.

Adományok. A brassói plebánia templom fűtési berendezésére Bordeaux Árpád 20 K. Tersztyánszky Sándor 50 K-t adományozott. Isten fizesse meg.

Keresztény tanítás. Jövő vasárnaptól kezdve a pleb. templomban d. u. 5 órakeresztény tanítások. Az oktatást a plebános tartja.

Gondnokság. A brassói kir. törvényszék Bügel Gilbert 35 éves brassói lakost elmebetegség miatt hivatalból gondnokság alá helyezték.

Egészségügy. Az illetékes járási főszolgabírói hivatal jelentése szerint Barcarozsnyó községben a vörheny járványos betegség fel lépett. A betegség tovaterjedésének meg gátolására a kellő óvintézkedéseket megtették.

Tanfolyamok az ipari szakiskolában. A brassói állami faipariszakiskola igazgatóságánál az 1913-14. tanévben rendezendő következő ipari tanfolyamokra lehet a nap egész folyamán beiratkozni: 1. Faipari továbbképző tanfolyamra (asztalosok és faragók.) 2. Építőipari tanfolyamra (kőművesek és ácsok). 3. Fémipari tanfolyamra (lakatosok, kovácsok, bádigosok és más fémiparosok). 4. Gőzkazán-fűtői tanfolyamra. Utóbbira Rona Sándor kir. iparfelügyelőnél is lehet beiratkozni, ki lakik Fekete -utca 50 szám alatt.

A halálos mozi film bemutatása. Mint Kolozsvárról jelentik a halálos mozifelvétel filmjét a vizsgálóbíróságnak ma pénteken d. e. 12 órakeresztény mutatják be a Szinkör-Mozgóban. A bemutatáson a bíróságon kívül a rendőrség, a színház igazgatója, a Sárga csikó szereplői és a sajtó képviselői — köztük lapunk tudósítója is — lesznek jelen. A kihallgatások még egyre tartanak.

Megszűnt állati betegségek. Az alispáni hivatalhoz érkezett jelentés szerint Szászmagyaros községben a sertészvész, Bácsfalu, Türkös és Hosszúfalu községében az ebveszettség megszűnt.

Miniszteri rendelet a pasztörözött tejről és tejporról. Az újabb időben több ízben előfordult, hogy a „paszturizált“ tej megnevezéssel a rendes tejnél magasabb áron oly tej hozatott forgalomba, mely a kémiai vizsgálatok során nem bizonyult paszturizáltnak s gyakran előfordultak olyan esetek is, hogy különféle tejporgyártmányok megtévesztésére alkalmas elnevezések alatt kerültek forgalomba. Ennek megszüntetése végett s a közforgalom egységes védelmére a m. kir. földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy a pasztörözött (pasteurizált vagy hasonértelmű) megjelöléssel csak oly tej, illetve tejszín hozható forgalomba, mely legalább 15 percen át 75C fokra, vagy legalább 4 percen át 80C fokra volt felmelegítve; tejpor vagy lesterített tej gyanánt csak olyan tehéntejből készült áru hozható forgalomba, melynek száraz maradékában a tehéntej egyes alkotórészei ugyanazon arányban vannak jelen, mint

a rendes egész tej száraz maradékában, illetőleg eredetük tekintetében sem térnek el a rendes tehéntej alkotórészeitől. Konzerváló szerek alkalmazása feltétlenül tilos. A rendelet november hó 1-én lép életbe.

Az esküdtzéki reform. Balogh Jenő igazságügyminiszter már a képviselőházban is bejelentette, hogy az esküdtzéki intézményt reformálni kívánja a kormány. Többek között az esküdtzék készülő reformja a jövőben megszüntetni kívánja az elnöki rezümét és ezenkívül az esküdtek nem a saját kebelük-ből, az esküdtek sorából választanák a maguk főnökét, hanem a mindenkor tárgyalás elnöke lesz az esküdtek főnöke és ő vonul az esküdtekkel vissza a verdikt meghozatalát megelőző titkos tanácskozásra.

Táviratok.

Budapest, szept. 26.

A tegnap tartott minisztertanács a téli időszak munkaprogramjával foglalkozott, mely október 8-án kezdődik. A minisztertanács foglalkozott a Ház elé kerülő új javaslatokkal s a hadiköltségekkel, melyekre megállapodás jött s precizították a kormány felfogását. Tisza holnap Bécsbe utazik, hogy Öfelségét a helyzetről informálja.

Bécs, szept. 26.

Nem felel meg a valóságnak, hogy Szerbia Albánia ellen a Monarchiához fordult volna s innen elutasító választ kapott volna. Szerbia csak egy jegyzéket küldött, mint más nagyhatalmakhoz is, de szó sem volt külön megkeresésről.

Strügckh miniszterelnök Thun helytartóval folytatott tárgyalás révén megegyezett a Csehországban kövendő eljárásra nézve. Újabb tárgyalások lesznek még a jövő héten. Korytowszky galíciai helytartó az ukraini klub felfogásáról informálta Strügckh miniszterelnököt. A galíciai tartománygyűlést október elején pár formális ülésre összehívják.

Belgrád, szept. 26.

Nagy az elkeseredés itt, hogy az albánok folyton előbbre nyomultak és Ochvida bevétele immár bizonyos.

Az albánok két csapatban nyomulnak előre, az egyik Ochvina, másik Rezan ellen. Az elkeseredés és vérontás még kegyetlenebb, mint az előző balkán háborúkban. A sajtó erős eljárást követel az albánok ellen. Elfogott albán katonákat rögtön kivégeznek.

Belgrád, szept. 26.

Hivatalos. A helyzet az albán határon az albánok támadásai miatt nagyon feszült. Az albánok különböző pontokon támadnak. Hol a rendezett szerb csapatok vannak, ott a rend fennáll.

Lázár Mór

Weisz-Mihály-u. 3.
órák és aranyműves.

Arany- és ezüstmű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstműt, órákat becserél ujakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába vágó munkát.

Ásztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és butorasz-talos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Butorraktárak:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,
Weisz-Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz-Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz-közi.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a leg-olcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készit-ményű és kész férfi-, női- és gyer-mekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermek-cipők nagy raktára. Amerikai cipők dus választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmak mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iúszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Divatáru-hereskedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divat-áruház. Az összes bluzokat és nap-ernyőket minden árban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendők-ben és fehéreművekben.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni ősforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.
Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Fényképészek:

Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3 drb. visít-fény-kép és 5 fénykép-levelező-lap, ösz-szesen 8 drb. ára 3 K. Vasutasok-nak igazolványi fényképek jutányo-san és gyorsan eszközöltetnek. El-vállal minden e szakmába vágó mun-kálatokat jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és na-gyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. re-mek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Ajánlható cégek Brassóban:

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tar-tós munka.

Mihály Jenő,
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruhazati inté-zet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz-Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruhá-zati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Kávéházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérlője. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

Hárfítosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat min-den stílusban.

Persinár János,
Katalin-utca 20. Kárpitos, butordi-szítő és paplancsináló. Elvállal min-den a fenti szakmában előforduló munkálatokat jutányos árakban, pon-tos és megbízható kivitelben.

Hefegyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tar-tozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindentajta ecset, meszelő, kefe és szakmához tartozó cik-kekben. Szolid kiszolgálás! Viszont-eladóknak árengedmény.

Soha nem látott.

Megjöttek.

A kolostor-utcai plebánia-kapu aljában ma és még pár napig látható az

eredeti mezőkövesdi
varrottas kiállítás.

Mindenki megtekintheti!!!

Olcsó árak! Eredeti kézi munkák!

A kiállítás reggeltől estig
megtekinthető!

Mezőkövesd
Brassóban.

Mezőkövesdi
varrottas.

Festők-hereskedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és má-zoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszelende,
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gáz-világítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókar-ban tartása elvállaltatik.

Gyertyagyárak:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárak:

Wetzel Ottó,
Weisz-Mihály-utca 30. Saját me-chanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Hefegyártók:

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan beren-dezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó ár-ukban szolid kiszolgálás mellett. Vi-szont eladóknak megfelelő árenged-ményt ad.

Köszörűs és késesek:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű-és homoru köszörűde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan esz-közöltetnek.

Heféüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói kefe-üzlet. Alapított 1875. Eladás nagy-ban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

JANCSIKA M.
BRASSÓ, Vasut-utca 17.
szerezhetők be.

Legújabb divatu kizárólag Scherg-féle gyapju szövetek, valamint csendőrségi felszerelések raktára. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Kocsi- és kerékgyártók:

Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan ké-szít minden e szakmába vágó mun-kákat mérsékelt árban.

Kötélgégyártó:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladóknak árenged-mény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gra-mofon javító műhely.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfize-tésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép ki-vitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirscher-u. 6.

Órák és ékszerészek:

Gantz József,
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szifgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szifgyártó, nyerges és bőrdöngős. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Szörmeáruk javi-tását, átalakítását, fehér szörmek tisztítását, valamint mindennemű szörmeáruk készítését új szörmek-ből legutolsó divat szerint készi-tek mérsékelt árban. Raktáron tar-tok különféle szörmeket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmag-sabb igényeknek is megfelelek.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern ki-vitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeshereskedés,
Hosszu-utca 90. Korai vetemény-félék naponta frissen érkeznek 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó elő-fizetők egész éven át tehéntejet 21 filléren, bivalytejet 30 fillérért kap-ják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

Vegyítisztítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Bartha-féle vendéglő,
(Hosszufalu) bérlője Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon ki-vül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Náhmajer Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 17. Pecsétnyo-mók, címerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a sza-badalmazott marhalevél-szárzábé-lyegző készülékek gyártója. Kolos-tor-utca sarok. Weisz-Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Legjobb bevásárlási források:

Linoleum, szőnyegek és függönyök

legnagyobb raktára, dus választékban jutányos árak mellett

Tellmann és Spell Buzasor 8. ~ Telefon 287.

Biró József

órák és látszerész

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.



Alapított 1835. évben.

Mindenfajta fali-, zseb- és ébresztő-
 órák, távcsövek, hőmérők, időjelzők.

Szemüvegek orvosi rendelet, vagy sa-
 ját kipróbált módszerem szerint fele-
 lősség mellett, szolid árákon a leg-
 :- :- jobb minőségben. :- :-

Héjja Béla női divatterme

Brassó, Virágsor 12.

Sírbu János motorerőre berendezett mű- és épület lakatos

Brassó, Hosszu-utca 33. szám. Saját ház.

Elvállal mindennemű épület- és műlakatos munkákat, valamint javításokat szolid árak mellett. Specialista konyhatűzelőkben. Csatornázások és vízvezetékek készítését lelkiismeretesen eszközli. Nagy raktár minden-
 nemű konyha tűzelőkben. Költségvetéseket díjtalanul készít.

Első brassói szappan és gyertyagyár

ORENDI JÁNOS Brassó.

Ajánlja kitűnő minőségű házi szappanát oroszán védjeggyel,
 szappanport és Jegoczszódát.

Telefon-szám: 73.

Telefon-szám: 73.

Alapított 1860.



Barthelmie György műszerész.

Telefon 380.

BRASSÓ, Kapu-utca 41.

Telefon 380.



Elsőrendű specializált különlegességekre u. m.:
 tró-, számozó- és összeadási gépek. —
 Varrógépek. Villamos és fizikai szerke-
 zetek. Grammofonok és lemezek. Irodai
 :-: gépek, felszerelések és kellékek. :-:

Műhely finom és precíz munkák kivite-
 lére. Valamennyi javítása különféle gramofon- és
 pathefon-szerkezeteknek. Irógépek, számológépek,
 gramfonok a legolcsóbb árak mellett és szakszerű
 jótállással.

Minden hónapban új gramofon-lemezek.



Schnell Josefin

Brassó, Kolostor-utcza 27. szám alatt.

(A róm. kath. templom mellett.)

Kézimunka különlegességi üzlet.

Mindennemű himzés minta, monogram előnyomása, valamint himzések elvállalhatók.

Körner Vilmos

műkelme festő és vegyészeti ruha tisztító intézet

KOLOSTOR-UTCA 36.

Szakszerű kezelés!

Kifogástalan munka!

Dánér Lajos

amerikai és saját készítésű férfi-, női cipők, valamint gyermek-cipők nagy raktára ::

Brassó, Hosszu-utca 44.

Elvállal megrendeléseket felelősség mellett, minden fajta cipőkben, valamint tiszti és polgári csizmákban a legkényesebb igényeknek megfelelőleg. Javításokat gyorsan eszközöl. — Szolid kiszolgálás! — Mérsékelt árak!

Szolid kiszolgálás.

Gross Ferencférfi-divat, fehérnemű-
és rövidáru-raktár ::**Brassó, Kapu-utca 34. szám.**

Teljesen újonnan berendezett üzlet.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás.

Dus választék minden e szakmához tartozó cikkekben.

Mérsékelt árak.

Kinél csináltassuk kocsijainkat?

Csoma András

elsőrendű kocsikészítőnél. — Uj koci megrendelések, átalakítások a legnagyobb pontossággal mérsékelt árak mellett eszközöltetnek. — Munkám finom és tartós kiviteléért felelősséget vállalok.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam mély tisztelettel

Csoma András koci-fényező és szatler-mester
Brassó, Vasut-utca 20. szám alatt.**Nagel Antal**

cipész és cipőfelsőrész készítő

Brassó, Hosszu-utca 5. sz.

Elvállal mindennemű cipő készítést, javítást, mérsékelt árak mellett.

Toth Anna

Gusbeth utóda

mosó- és vasalo-intézet • Kórház-utca 63. sz.

Legszébben és legtisztábban mos és vasal, inget, gallért, kézelőt.

Alapított: 1883.

Alapított: 1883.

PÁVEL PÉTER

egyenruha és uri szabóüzlet

Brassó, Weisz-Mihály-utca 26. szám.

Alapított 1898-ban. Ezüst érem- és elismerő oklevél kitüntetés.

Az egyéves önkéntes urak teljes felszerelésüket legjutányosabban itt szerezhetik be felelősség mellett.